

חלק פרק אחד עשר סנהדרין

צה.

1. צהלי קולך בת גלים הקשיבי לְשִׁיחַ עֲנִיָּה יִשְׁעִיהוּ י' עֲנִיָּהוּ
2. דברי יְמִינְהוּ בן חלקיהו מן הַבְּנִינִים אֲשֶׁר בְּעִנְיֹתוֹת אֲרָץ בְּנִימִן יִרְמִיָּהוּ א א
3. גור אֲרִיָּה יְהוּדָה מִסְרָף בְּנֵי עֲלִית פֶּרַע רָבִץ בְּאֶרְיָה וּכְלִבְיָא מִי יְקִמְנָה: בְּרַאשִׁית מַטּ ט
4. יוֹרֵד שְׁמִינֹן אֲבִיו אֲמָנוּ תִּמְנָתָה יְהִיבֹא עַד כְּרִמֵי תִמְנָתָה וְהַנָּה כְּפִיר אֲרִיָּהוּ: שְׂאֵל לְקָרְאָתוֹ: שׁוֹפְטִים י' ה
5. מִשָּׂא הַבְּמֹתוֹת נָגַב בְּאֲרָץ צָרָה וְגִזְקָה לְבִיָּא לְיִשְׁרָאֵל מִמֶּנּוּ אֲפִעָה וּשְׂרָף מִעֹפֵף יִשְׂאוּ עַל בְּהֵמָה עֲרִים חִלְהֵם וְעַל דְּבַשֵּׁת גְּמִלִים אוֹצְרֵהֶם עַל לֶם אֵל יִזְעִילָה: יִשְׁעִיהוּ ל' ו
6. עַל שְׁחַל עֲוֹן תִּדְרֹךְ תִּרְמַס פְּסִיר וְחִנֵּן: תְּהִלִּים צ"ג
7. לֹא תִדְרֹכֶיךָ בְּנֵי שְׂחִץ לֹא עֲרָה עֲלֵי שְׁחַל: אִיב כח כ
8. עוֹד הַיּוֹם בְּנֵב לַעֲמֹד יִנְפֹץ יָדוֹ הַר בַּת צִיּוֹן בְּעֵת יְרוּשָׁלַם: יִשְׁעִיהוּ ל"ב
9. וְהִיד בְּלִלְקָה הַהוּא וַיֵּצֵא מִלֶּאךָ י' וְיָךְ בְּמִתְחַנֶּה אֲשׁוֹר מֵאָה שְׂמוֹנִים וְחֲמִשָּׁה אֶלֶף וְיִשְׁכִּימוּ בְּבֶקֶר וְהַנָּה כֻּלָּם פְּגָרִים מְתוּיִם: מְלִכִים ב' ט לה
10. וְיִשְׁבִּי בְּנֵב אֲשֶׁר בִּילִידֵי תְּרַפָּה וּמִשְׁקֵל קִינוּ שְׁלֵשׁ מֵאוֹת מִשְׁקֵל נִחְשֶׁת וְהוּא חֲגוֹר תְּרַפָּה וַיֵּאמֶר לְהַכּוֹת אֶת דָּוִד: שְׂמוּאֵל ב' כ"ט
11. תְּרַחֲבֵיב עֲרֵדֵי תַחְתִּי וְלֹא מַעֲרֹד קִרְקִי: תְּהִלִּים י"ח לו
12. אִם תִּשְׁכַּחֵן בֵּין שְׂפָתַיִם בְּנִפְי יִזְנֶה נַחֲפָה בְּכִסֵּף וְאֲבִירוֹתֶיהָ בִּירְקִיקֵי קִרְרִין: תְּהִלִּים סח יד
13. וְיִעֲוֹר לֹא אֲבִישׁ בֵּן צְרִיָּה וְיָךְ אֶת הַפְּלִשְׁתִּי וְיִמְתִּיתוּ אוֹ נִשְׁבַּעוּ אֲנִשׁ דָּוִד לֹא לְאִמֶר לֹא תֵצֵא עוֹד אֲתָנוּ לְמַלְחָמָה וְלֹא תִכְבַּה אֶת נֵר יִשְׂרָאֵל: שְׂמוּאֵל ב' כ"ז
14. וְאָבִא הַיּוֹם אֶל הָעֵינַן וְאָמַר י' אֵלֶיהָ אֲדִינִי אֲבָרְהָם אִם יִשָּׁךְ נָא מִצְלִיחַ דְּרַכִּי אֲשֶׁר אָנֹכִי הֲלֵךְ עֲלֶיךָ: כְּרַאשִׁית כ"ב כד

לשון פרסי קריטא. ל"א כפר הוא: קמטיה. הכניעו תחת הכד של זמיס וימיז עלה למעכו: מכא ליה ארעא מוסויה. נתרככה הארץ מתחמיו ולא הזיקו. ל"א מכא נשפלת כעין גומא והיתה מגינה עליו: זארבע גריזי דמיא. זארבע סאין של מיס. ל"א זארבע כורא דמיא זד' ט' נדות של מיס: איטריף קמיה.

היתה טורפת ומחזקת עמלה וממרטת כנפיה והומה ומלערת: קפלה ליה ארעא. כמו לא תקפוץ (דברים טו). נתקלרה הארץ והגיע מהרה לארץ פלשטים: לערפה אימיה. דישיצי: נוולה. טווה: כד חויסיה. ערפה לאזיצי סברה למקטליה זאומה פלך שהיה צדה ולא נגע צו: אמרה ליה. לאזיצי איימי לן ההוא פלך דנפל לפניך: ה"ג פסקיה זריש מוחה וקטלה. השלך אזיצי הפלך לראשה ומתה: פסקיה לדוד לעילא. זרקו כלפי מעלה: ודן ליה. נען תחמיו חניטו זקרקע כדי שיפול עליו וימות: ונימא איהו. דוד עלמנו לימא סס: אין חזוה. אין דעמו מכוונת לומר השס. והשתא ניצל דוד והשליכו השס זרקו והלכו אזיצי ודוד וחזרו להס: אמר ליה. אזיצי לדוד: ומאי זעיס כהא. למה זלמ כהן: אמר ליה. הקצ"ה אמר לי לזוך שיכלה זרעך או תמסר זיד אויזין והכי אהדרי ליה מוטב שאפול זיד אויב: אמר ליה אפיך זלוסוד. הפוך תפלתך ואמור לפניו מוטב יכלה זרעך ולא תמסר זיד אויב דמה לך זלעע זניך: זר כדך קירא לצוון וזאל לא תצטער. משל עזור זתפלתך להפכה: והוה קא רדיף זתריסו. והס זורחין שהיה קרוב לארץ פלשטים: וזי מעו קוזי. לאומו כפר ששמו קוזי שנין א"י לארץ פלשטים: אמרי קוס זיה. אמרו זה לזה עמוד כנגדו ואל תזרח ונגנו ולכן נקרא קוזי. אינהו הו זקיא"י זשמות הכפרים ועדיין הו מפחדין וזורחין: זי מטא זי פרי. סס מקוס: אמרו זין סרי גוריון. זתמיהא: זקנזל. שהרגנו: וזאל

זרעך או תמסר ביד אויב אמר לפניו רבוננו של עולם מוטב אמסר ביד אויב ולא יכלה זרעי יומא חד נפק^א לזשכור בזאי אתא שטן ואדמי ליה כמביא פתק ביה גירא ולא מטייה משכיה עד דאמטייה לארץ פלשתים כדחזייה ישבי בנוב אמר היינו האי דקטליה לגלית אחי כפתיה קמטיה אותביה ושדייה תותי בי^ז בדייא אתעביד ליה ניסא מכא ליה ארעא מתותיה היינו דכתיב^י תרחיב צעדי תחתיו ולא מעדו קרסולי ההוא יומא אפניא דמעלי שבתא הוה אבישי בן צרויה הוה קא חייף רישיה בד' גרבי דמיא חזינהו כתמי דמא איכא דאמרי אתא יונה איטריף קמיה^ט אמר^כ כנסת ישראל ליונה אימתילא שנאמר^{יב} כנפי יונה נחפה בכסף שמע מינה דוד מלכא דישראל בצערא שרי אתא לביתיה ולא אשכחיה אמר^{יג} תנן אין רוכבין על סוסו ואין יושבין על כסאו ואין משתמשין בשרביטו בשעת הסכנה מאי אתא שאיל בי מדרשא אמרו ליה בשעת הסכנה שפיר דמי רכביה לפרדיה וקם ואול קפצה ליה ארעא בהדי דקא מסגי חזייה הערפה אמיה דהוות נולא כי חזייה פסקתה לפילכה שדרתיה עילייה סברא למקטליה אמרה ליה עלם אייתי לי פלך פתקיה בריש מוחה וקטלה כד חזייה ישבי בנוב אמר השתא הוו בי תרין וקטלין לי פתקיה לדוד לעילא ודן לי ליה לרומחיה אמר ניפול עלה ונקטל אמר אבישי השם אוקמיה לדוד בין שמיא לארעא^{יד} ונימא ליה איהו אין חבוש מוציא עצמו מבית האסורין א"ל מאי בעית אתא א"ל הכי אמר לי קודשא בריך הוא והכי אהדרי ליה א"ל אפיך צלותיך בר בוך קירא לזיבון ואת לא תצטער א"ל אי הכי סייע בהדן היינו דכתיב^{טו} ויעזור לי אבישי בן צרויה אמר רב שיעזרו בתפלה אמר אבישי שם ואחתיה הוה קא רדיף בתרייהו כי מטא קובי אמרי קוס ביה כי מטא רב תרי אמרי בתרי גוריון קטלוה לאריא אמרי ליה זיל אשתכח לערפה אימיק בקיבורא כי אדכרו ליה שמא דאימיה כחש חיליה וקטליה היינו דכתיב^{טז} אז נשבעו אנשי דוד לו לאמר לא תצא עוד למלחמה ולא תכבה את נר ישראל ת"ר שלשה קפצה להם הארץ אליעזר עבד אברהם ויעקב אבינו ואבישי בן צרויה הא דאמרון אליעזר עבד אברהם דכתיב^{טז} ואבוא היום אל העין למימרא דההוא יומא נפק יעקב אבינו דכתיב

עניה ענות. (כמו עניה) כ' כלומר נציאות ירמיה הענתומי היא שעתידה לזכ על נצוד נר שמתסר ירושלים זידו: ארי כפיר וכו'. וזכוכתא אחרימיש מפורש למה נקראו לו כל השמות הללו: אי הכי. דכולי קרא זהלי קולך^{יז} לא מחושבנה הוא א"כ ליכא אלא תשע מסעות

הוא עוד היום לאו מחושבנה נמני הוא. ומתוך עזרו מעברה תרמי אינון עזרו חד מעברה חד ואיכא עשר מסעות: אוסו היום נסטייר מעונה של נוב. דמפני עון^{יח} שהיה להס לישראל על שנהרגו כהני נוב קבע הקצ"ה העונש עד אותו היום ואומו יוס זלזד נשתייר מומן העונש ואילו היה נלחם צירושלים זאומה היום היה כזשה והכי משמע קרא עוד היום אותו יוס העמידו לנסחריז על ירושלים זעון נוב: סגא זחד יומא. והיינו י' מסעות שנסע אותו היום: שדו ליה. לנסחריז: זנסחרי. תחמיו טפ"ט זלע"ז עד שראה ירושלים כולה: עלה וקס ומניד זרישיה. עליה עמד והיה מניד זראשו: נשדי זיה ידא האידינא. נלחם זבה עתה: זתמיסו. תמה הוא להחמיל היום משוס חולשא לזרחא. ל"א תמהיתו נתיגעסו ודומה ליה ט' זנסחריז) אימיה למיתב: גולמו הרג. חמיה של חומה. לשון פרסי. אכן רעועה מן החומה ונזקעה: זס דינא זנול דינא. כיון של דינא זנול הריז וכן מפני שלא נכזשה צו זיוס לא הללח ממחרת: וישזי זנוב. איידי דאיידי לעיל זאומה יוס זשנשתייר מעונה של נוב נקט הכא וישזי זנוב זשז על עסקי נוב: הרפה. היינו ערפה: משקל קינו. מתרגמינן מתקל סופיניה: והוא חגור חרפה. והוא אסיר איספניקי חדמא: נטרד דואג האדומי. סספר לשון הרע על דוד שנתקנא צו שאול ולפי שקבל אחימלך את דוד זנוב אמר ליה שאל סוז זפגע זכהני ה' נמלא שעל ידך נהרגו ואתה נכשלו וזחטא זה נהרג שאול ושלשת זניו זתלחמת פלשטים: שזר זיואי.

זרעך או תמסר ביד אויב אמר לפניו רבוננו של עולם מוטב אמסר ביד אויב ולא יכלה זרעי יומא חד נפק^א לזשכור בזאי אתא שטן ואדמי ליה כמביא פתק ביה גירא ולא מטייה משכיה עד דאמטייה לארץ פלשתים כדחזייה ישבי בנוב אמר היינו האי דקטליה לגלית אחי כפתיה קמטיה אותביה ושדייה תותי בי^ז בדייא אתעביד ליה ניסא מכא ליה ארעא מתותיה היינו דכתיב^י תרחיב צעדי תחתיו ולא מעדו קרסולי ההוא יומא אפניא דמעלי שבתא הוה אבישי בן צרויה הוה קא חייף רישיה בד' גרבי דמיא חזינהו כתמי דמא איכא דאמרי אתא יונה איטריף קמיה^ט אמר^כ כנסת ישראל ליונה אימתילא שנאמר^{יב} כנפי יונה נחפה בכסף שמע מינה דוד מלכא דישראל בצערא שרי אתא לביתיה ולא אשכחיה אמר^{יג} תנן אין רוכבין על סוסו ואין יושבין על כסאו ואין משתמשין בשרביטו בשעת הסכנה מאי אתא שאיל בי מדרשא אמרו ליה בשעת הסכנה שפיר דמי רכביה לפרדיה וקם ואול קפצה ליה ארעא בהדי דקא מסגי חזייה הערפה אמיה דהוות נולא כי חזייה פסקתה לפילכה שדרתיה עילייה סברא למקטליה אמרה ליה עלם אייתי לי פלך פתקיה בריש מוחה וקטלה כד חזייה ישבי בנוב אמר השתא הוו בי תרין וקטלין לי פתקיה לדוד לעילא ודן לי ליה לרומחיה אמר ניפול עלה ונקטל אמר אבישי השם אוקמיה לדוד בין שמיא לארעא^{יד} ונימא ליה איהו אין חבוש מוציא עצמו מבית האסורין א"ל מאי בעית אתא א"ל הכי אמר לי קודשא בריך הוא והכי אהדרי ליה א"ל אפיך צלותיך בר בוך קירא לזיבון ואת לא תצטער א"ל אי הכי סייע בהדן היינו דכתיב^{טו} ויעזור לי אבישי בן צרויה אמר רב שיעזרו בתפלה אמר אבישי שם ואחתיה הוה קא רדיף בתרייהו כי מטא קובי אמרי קוס ביה כי מטא רב תרי אמרי בתרי גוריון קטלוה לאריא אמרי ליה זיל אשתכח לערפה אימיק בקיבורא כי אדכרו ליה שמא דאימיה כחש חיליה וקטליה היינו דכתיב^{טז} אז נשבעו אנשי דוד לו לאמר לא תצא עוד למלחמה ולא תכבה את נר ישראל ת"ר שלשה קפצה להם הארץ אליעזר עבד אברהם ויעקב אבינו ואבישי בן צרויה הא דאמרון אליעזר עבד אברהם דכתיב^{טז} ואבוא היום אל העין למימרא דההוא יומא נפק יעקב אבינו דכתיב

- א) ל"א דאמרו מלחמה,
- ב) זילקוט ישעיה ס"י ח' אתא קל זנוסחא אחרת ועי' עוד זענין עין גלמהיג' א) זני זענין עין עין שזר זואי פ"י יפה זאריסו' ד) ל"א סדייא, ה) זרכות ע: זבת מט. קל גיטן מה' א) ו לעיל כב, ז) זרכות ה: ח) זרש"ל מ"ז' ז ט) זלרש"ל משל תתקנא זשס מדרש' ז) זשעיה י' ז ט"ל מ"ז, ז) זשע"י: זנול, ט) זכות. זשע"ל, ז) זשע"י זדק,

גליון הש"ס
נב' אפר בני' ליונה אימתיל. עין מ"י סוף פסק ד' מיתות:

לעוי רש"י
טפ"ט ז"טפ"ד. שטיח.

מוסף רש"י
ואבוא היום אל העין. היום ילחמי והיום זלחמי מלחן קשפלה לו הארץ (בראשית כ"ב).